

Doetinchem, 20 september 2018

Regionale visie op inkoop Sociaal Domein vanaf 2021

Te besluiten om:

In te stemmen met de regionale visie op inkoop voor het Sociaal Domein vanaf 2021 en de daarin opgenomen beslispunten:

1. Een ontwikkeling in gang te zetten om te sturen op resultaten op individueel cliëntniveau waarbij ook inzet van preventie een onderdeel kan zijn.
2. Bij vraagverheldering en de omschrijving van resultaten gebruik te maken van het coördinatiemodel van Esbjerg.
3. In het verlengde van bovenstaande beslispunten indicatoren te ontwikkelen om daar waar het kan aanbieders te bekostigen op basis van bereikte resultaten. Daar waar dit niet kan, af te rekenen op basis van prestatie of beschikbaarheid.
4. Een regionale werkgroep te formeren om samen met inwoners en zorgaanbieders resultaatsturing en bekostiging (waar mogelijk) vanaf 2021 in te voeren.
5. De kanttekeningen vanuit Doetinchem als aandachtspunten mee te geven aan de regionale werkgroep voor de uitwerking van de regionale visie op inkoop.

Context

Regionale samenwerking Sociaal Domein sinds 2013

Op 21 december 2017 heeft de gemeenteraad van Doetinchem de regiovisie voor het Sociaal Domein "*Samenwerken om elkaar te versterken*" vastgesteld. Deze regiovisie is in die tijd door alle 8 gemeenten van de regio Achterhoek vastgesteld. De gemeenten in de Achterhoek hebben hun (eerste) afspraken over de samenwerking binnen het sociaal domein al voor de start van de transitie vastgelegd. Hiervoor is op 7 maart 2013 het visiedocument "*De Achterhoekse kaderstelling voor het maatschappelijk domein*" vastgesteld door de gemeenteraad van Doetinchem.

Vier jaar later was het tijd om voort te bouwen op de eerste vastgestelde kaderstelling, verrijkt met de kennis en ervaringen van de afgelopen jaren en de nieuwe uitdagingen op het gebied van inhoudelijke transformatie die gestalte moet gaan krijgen: andere vormen van ondersteuning, een zwaardere inzet op preventie en collectief aanbod en meer focus op resultaat van de inzet dan vroeger. Daarnaast was het halverwege 2017 tijd voor geactualiseerde samenwerkingsafspraken: hoe, waarop, waarom, met welke uitgangspunten, met welke doelen en met wie werken we samen in het Achterhoekse sociaal domein. De vastgestelde regionale visie "*Samenwerken om elkaar te versterken*" bevat deze inhoudelijke en organisatorische afspraken.

Regionale samenwerkingsvisie en visie op inkoop sociaal domein gericht op WMO en Jeugdwet

De regionale visie "*Samenwerken om elkaar te versterken*" is gericht op de samenwerking door de 8 gemeenten op taken en verantwoordelijkheden die we als gemeenten hebben voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Vanuit dat kader is de regionale visie op inkoop sociaal domein, die nu aan u wordt voorgelegd, ook gericht op de inkoop van zorg en ondersteuning op het gebied van de Wmo en de Jeugdwet.

Vertaling regionale visie sociaal domein naar een nieuwe regionale visie op inkoop voor het sociaal domein

De 8 gemeenten in de regio Achterhoek hebben de regionale visie "*Samenwerken om elkaar te versterken*" vastgesteld met daarin als belangrijkste doelen:

1. preventie-, hulp- en ondersteuningsaanbod realiseren dat individuele gemeenten op eigen kracht niet of slechts moeizaam kunnen realiseren;

Doetinchem, 20 september 2018

2. het verminderen van de kwetsbaarheid van lokale ambtelijke organisaties rondom beleid(vorming), toegang tot de zorg en backoffice taken;
3. het gezamenlijk strategisch beïnvloeden van (grote en sterke) partijen in het sociaal domein;
4. het vastleggen van de samenwerking, de resultaten, de organisatie en de beleidsmatige uitgangpunten.

Op basis van deze doelen hebben de samenwerkende gemeenten de opdracht opgepakt om vanuit de gezamenlijke regionale visie voor het sociale domein, een vertaling te maken naar een gezamenlijke visie op inkoop voor het sociale domein.

In de regionale visie van het Sociaal Domein 2017 wordt de wens uitgesproken dat gemeenten en partners samenwerken in een vorm waarin gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gedeeld voor de ondersteuning, zorg en de beheersing van de kosten. Uitgangspunten die hiervoor in deze visie staan opgenomen zijn:

- Sturen op maatschappelijke doelen en het realiseren daarvan - met een hierbij passende financiering - waarbij de professional de ruimte krijgt om dit te realiseren.
- Ontschotten van budgetten zodat er meer ruimte ontstaat om te doen wat nodig is.
- Ruimte om te experimenteren.

In het najaar van 2017 is een regionale werkgroep gestart om een inhoudelijk kader aan te geven waar ingegaan wordt op de vraag hoe de Achterhoekse gemeenten willen sturen op de rolverdeling gemeente-zorgaanbieder en de bekostiging van het zorgaanbod verder willen concretiseren en uitwerken. Dit heeft geresulteerd in het document, Visie Inkoop Sociaal Domein vanaf 2021 (bijlage 1). Om tot een gedragen visie te komen, heeft de werkgroep regionaal gesprekken gevoerd met afgevaardigden van gemeentelijke cliëntenraden, zorgaanbieders, beleidsmedewerkers, consultants, medewerkers contract en leveranciersmanagement, financials en managers sociaal domein

Op 21 juni 2018 heeft het portefeuillehoudersoverleg (Poho) Sociaal ingestemd met deze regionale visie op inkoop voor het sociaal domein vanaf 2021. Vervolgens wordt het ter besluitvorming voorgelegd aan alle gemeenten in de regio Achterhoek. Met dit voorstel stellen wij u als gemeenteraad van Doetinchem voor om in te stemmen met de Regionale Visie op inkoop voor het Sociaal Domein vanaf 2021. Hierdoor nemen we u als raad mee aan de voorkant van een nieuw op innovatie gericht traject voor de inkoop van zorg en ondersteuning, in het kader van onze wettelijke taken op basis van de Wmo en de Jeugdwet.

Aan de Sociale Raad (SR) van Doetinchem hebben we gevraagd advies uit te brengen over de regionale visie op inkoop Sociaal Domein vanaf 2021. Zowel de adviesaanvraag als het uitgebrachte advies door de SR zijn bijgevoegd. De belangrijkste boodschap van de SR is dat ze in het belang van het cliëntperspectief graag betrokken willen worden bij de verdere uitwerking en concretisering van deze visie op inkoop Sociaal Domein vanaf 2021. Wij hebben hier aandacht voor en nemen dit mee in de verdere regionale aanpak en vormgeving van dit traject.

Beoogd effect

De visie op de inkoop van zorg en ondersteuning dient ondersteunend te zijn aan de regionale visie sociaal domein "Samenwerken om elkaar te versterken." Inkoop is immers een middel en geen doel op zich. Via inkoop kunnen de gewenste inhoudelijke resultaten, die beschreven staan in de regionale visie, mede mogelijk worden gemaakt.

Doetinchem, 20 september 2018

Argumenten

1.1. Sturen op resultaten biedt meer ruimte aan de professional en is gericht op de inhoud

Sturen op resultaten biedt meer ruimte aan de professional voor het bereiken van de door gemeente en inwoner gewenste resultaten. De regie richt zich op de inhoud en niet op aantal te leveren uren. Het gaat meer uit van vertrouwen in elkaar. De door gemeenten gewenste innovatie wordt gestimuleerd wanneer op resultaat wordt gestuurd. Op basis van de beschreven resultaten wordt bepaald welke wijze van ondersteuning wordt ingezet. Dit kan door middel van de inzet van vrijwilligers, mantelzorgers, algemene voorzieningen, preventieve taken en individuele maatwerkvoorzieningen. Het sturen op resultaten daagt aanbieders meer uit om met elkaar samen te werken en gebruik te maken van het voorliggend veld.

1.2. Sturen op resultaten betekent afstemming met zorgaanbieders aan de voorkant

Sturen op resultaten betekent dat je de resultaten moet benoemen in overeenstemming met je zorgaanbieders. De gestelde resultaten moeten meetbaar zijn, zodat je er eventueel ook gunningscriteria aan kunt ontleen. De aanbieders kunnen zich op resultaten onderscheiden van elkaar. Ook een betere samenwerking tussen aanbieders om tot het gewenste resultaat te komen, kan een uitkomst zijn van het sturen op resultaten. Om draagvlak te creëren, worden de resultaten samen met aanbieders uitgewerkt.

2.1 Meer regie bij de inwoner

Een van de uitgangspunten is meer regie bij de inwoner. Het coördinatiemodel van Esbjerg (Denemarken) kan hierbij ondersteunen (zie bijlage 4; uit de regionale visie sociaal domein). Dit model bevat een visie met de focus op het ondersteunen van de inwoner in het verantwoordelijk zijn voor en het in regie zijn over het eigen leven. Het model ondersteunt de inwoner in het bereiken van een zelfstandig en waardevol leven, ondanks vermindering van functioneren. Het coördinatiemodel is ontwikkeld vanuit de behoefte aan een gezamenlijke richting en taal, een behoefte aan een krachtigere samenhang en duurzaamheid van interventies waarin de inwoner centraal staat. Uit recent onderzoek blijkt dat ouderen en chronisch zieken door deze aanpak meer plezier in het leven hebben, ze minder vaak opgenomen worden en minder behoefte hebben aan zorg, met lagere kosten tot gevolg. En de professionals vinden het werk leuker.

3.1. Resultaatbekostiging betreft de financiering van een vooraf vastgesteld resultaat

Een voorbeeld hiervan is dat een inwoner binnen twee maanden de wasmachine zelfstandig kan bedienen. Of binnen twee maanden is aangemeld en deelt neemt aan de activiteiten binnen de sportvereniging. Er is sprake van resultaatbekostiging op het moment dat het leveren van het traject en de betaling ervan (geheel of voor een deel) is gekoppeld aan het behalen van een resultaat. Dit is ongeacht de beschikbaarheid en de inzet van de voorziening. Bij resultaatbekostiging worden vooraf afspraken gemaakt over een gewenst resultaat en de daarbij behorende vergoeding. De premisse daarbij is dat dit resultaat het effect is van de door de aanbieder geleverde inspanning; een zogenoemd causaal verband.

De resultaatbekostiging is geen doel op zich. Daar waar op basis van de te bereiken resultaten een ander bekostigingsmodel meer passend is, wordt daar voor gekozen. Bij de keuze die dan gemaakt wordt, wordt in ieder geval rekening gehouden met de volgende uitgangspunten: het vereenvoudigen van het op- en afschalen van ondersteuning en administratieve lastenvermindering.

4.1 Een regionale werkgroep is noodzakelijk om te komen van visie tot uitvoering vanaf 2021

Het visiedocument inkoop sociaal domein vanaf 2021 is gericht op uitgangspunten en het geven van richting aan de inkoop van Wmo en jeugdhulp vanaf 2021. Het is een deeltwerking van de regionale visie sociaal domein "samenwerken om elkaar te versterken".

Doetinchem, 20 september 2018

Om daadwerkelijk tot een nieuw inkoopmodel gericht op het sturen op resultaten te komen, is een uitwerking op een concreter niveau noodzakelijk. Voorgesteld wordt hiervoor een regionale werkgroep te formeren om samen met inwoners en zorgaanbieders resultaatsturing en bekostiging (waar mogelijk) vanaf 2021 in te voeren.

Kanttekeningen

Wij willen u vragen de volgende kanttekeningen mee te nemen in uw overwegingen en stellen u voor deze als aandachtspunten mee te geven aan de regionale werkgroep voor de uitwerking van de visie.

1.1. Mogelijk lokaal al eerder experimenteren met resultaatsturing

Wij zien resultaatsturing als één van de belangrijkste opgaves in het sociaal domein de komende jaren. Het heeft wat ons betreft nadrukkelijk de voorkeur hier al voor 2021 mee te beginnen. Natuurlijk niet over de volle breedte van het sociaal domein, maar in onze visie zou ruimte moeten zijn hier al (lokaal) mee te experimenteren.

1.2. Concretisering op rollen en verantwoordelijkheden van diverse partijen noodzakelijk

Deze visie is een stip op de horizon, maar er moet wel een concretisering plaatsvinden op o.a. de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente, van de wijkteams en van de (2e-lijns) aanbieders, hun onderlinge relatie en precieze taakverdeling en verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld over de inzet van algemene voorzieningen; is dat aan de aanbieder of aan de gemeente?

Voor Doetinchem geldt dat het Buurtplein hierin een rol en aanbod heeft. Er moet aandacht zijn voor het verschil tussen de regiogemeenten in welke taken zijn belegd bij de wijkteams. Ook het aanbieders zélf laten bepalen welke ondersteuning (trajecten) zij inzetten, vereist aanvullend nog een gedegen duiding en heldere afspraken.

1.3. Sturingsmogelijkheden in relatie tot inkoop en andere verwijzers onderzoeken

Wij willen bij de uitwerking van de visie een meer nadrukkelijke rol vragen voor de sturingsmogelijkheden in onze inkoop, in het geval van andere verwijzers dan de gemeente/ wijkteams/aanbieders (bij jeugd: de huisartsen en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en/of de rechter).

Financiën

De werkgroep die samen met inwoners en zorgaanbieders resultaatsturing en bekostiging (waar mogelijk) verder gaat uitwerken, zal onder andere inzichtelijk moeten maken wat de financiële gevolgen hiervan zullen zijn voor de 8 regiogemeenten. Belangrijk hierbij is aandacht te hebben en houden voor de prijs-kwaliteitverhouding van de te leveren zorg en ondersteuning door de aanbieders waar we als gemeente contracten mee afsluiten.

Vervolg

De nieuw te vormen werkgroep zal een planning maken, met daarin periodieke evaluatiemomenten, en de stand van zaken bespreken met het regionaal managers overleg (MOSD) en het portefeuillehouders overleg (Poho Sociaal Domein). Hierbij hoort ook de communicatie over de regionale visie op inkoop Sociaal Domein en de uitwerking daarvan.

Doetinchem, 20 september 2018

Bijlagen

1. Visiedocument "Visie inkoop Sociaal Domein vanaf 2021"
2. Bijlage 4 uit regionale visie Sociaal domein 2017 "Het Esbjerg Model, Denemarken"
3. Adviesaanvraag en bijbehorend uitgebrachte advies door de Sociale Raad

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

drs. T. Kemper

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over regionale visie op inkoop Sociaal Domein vanaf 2021;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

In te stemmen met de regionale visie op inkoop voor het Sociaal Domein vanaf 2021 en de daarin opgenomen beslispunten:

1. Een ontwikkeling in gang te zetten om te sturen op resultaten op individueel cliëntniveau waarbij ook inzet van preventie een onderdeel kan zijn.
2. Bij vraagverheldering en de omschrijving van resultaten gebruik te maken van het coördinatiemodel van Esbjerg.
3. In het verlengde van bovenstaande beslispunten indicatoren te ontwikkelen om daar waar het kan aanbieders te bekostigen op basis van bereikte resultaten. Daar waar dit niet kan, af te rekenen op basis van prestatie of beschikbaarheid.
4. Een regionale werkgroep te formeren om samen met inwoners en zorgaanbieders resultaatsturing en bekostiging (waar mogelijk) vanaf 2021 in te voeren.
5. De kanttekeningen vanuit Doetinchem als aandachtspunten mee te geven aan de regionale werkgroep voor de uitwerking van de visie.

Aldus besloten in zijn vergadering van 27 september 2018,

, griffier

, voorzitter